

Sveitarfélagið Árborg

Ársreikningur 2019

Sveitarfélagið Árborg
Kennitala 650598-2029
Austurvegi 2, 800 Selfoss

Efnisyfirlit	bls.
---------------------	-------------

Skýrsla bæjarstjórnar og bæjarstjóra	2
Áritun óháðs endurskoðanda	3 - 5
Rekstrarreikningur	6
Efnahagsreikningur	7 - 8
Sjóðstreymi	9
Skýringar	10 - 25
Óendurskoðað fylgiskjal: Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar	26

Sveitarfélagið Árborg
Kennitala 650598-2029
Austurvegi 2, 800 Selfoss

Skýrsla bæjarstjórnar og bæjarstjóra

Starfsemi sveitarfélagsins er skipt í A hluta annarsvegar og B hluta hinsvegar. Til A hluta telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum en í B hluta eru fyrirtæki sem eru í eigu sveitarfélagsins og eru rekin sem sjálfstæðar einingar.

Rekstur sveitarfélagsins var með svipuðu móti í ár og síðastliðið ár. Heildarvelta sveitarfélagsins samkvæmt samanteknum rekstrarreikningi fyrir A og B hluta 2019 nam 10.294,3 mkr. og er 156 mkr. yfir áætlun. Skatttekjur sveitarfélagsins námu 7.756 mkr. og voru 119 mkr. undir áætlun. Samtals námu rekstrartekjur A hluta 9.028,7 mkr. en áætlun gerði ráð fyrir 8.794,1 mkr.

Það er álit bæjarstjórnar sveitarfélagsins að allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu þess í árslok, rekstrararárangri ársins og fjárhagslegri þróun, komi fram í ársreikningnum.

Rekstrarniðurstaða A hluta er neikvæð um 136,1 mkr. en áætlun gerði ráð fyrir halla upp á 98,1 mkr. Rekstrarniðurstaða samantekinna reikningsskila sveitarfélagsins er jákvæð um 111,1 mkr. og er afkoman 62 mkr. Lakari en gert var ráð fyrir í áætlun.

Fjöldi ársverka á árinu var 638.

Íbúafjöldi Sveitarfélagsins Árborgar 1. desember 2019 var 10.025 en var þann 1. desember 2018 9.454. Íbúum fylgjaði því um 571 eða 6%.

Covid-19 heimsfaraldurinn sem nú gengur yfir mun hafa veruleg áhrif á mörgum sviðum. Mikil óvissa ríkir um efnahagsleg áhrif faraldursins á rekstur sveitarfélagsins, m.a. um hve lengi hann mun vara og áhrifin eftir að honum líkur. Öruggt er að áhrif á rekstur sveitarfélagsins á árinu 2020 verða allnokkur, m.a. vegna lægri tekna, frestun gjalddaga og aukinna útgjalda. Sjá nánar í skýringu 15.

Bæjarstjórn Sveitarfélagsins Árborgar og bæjarstjóri staðfesta hér með ársreikning sveitarfélagsins og stofnana þess fyrir árið 2019 með undirritun sinni.

Selfossi, 27. maí 2020

Bæjarstjórn:

Helgi Sigrún Þorvaldsson
Guðrún Þórunn Þórssen
Ásna Þóra Guðnafoss Þórssen
Sigrún Þórunn Þórssen
Hildur Þórssen
Kormáni Þórssen

Beynundur Jónsdóttir
Jóhanna Þórssen
Riðar Þórssen

Bæjarstjóri:

Jón H. Jónasson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til bæjarstjórnar Sveitarfélagsins Árborgar.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Sveitarfélagsins Árborgar fyrir árið 2019. Ársreikningurinn hefur að geyma ársreikning fyrir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og ársreikning fyrir A og B hluta. Hann greinist í skýrslu bæjarstjórnar og bæjarstjóra, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glöggja mynd af afkomu sveitarfélagsins á árinu 2019, efnahag þess 31. desember 2019 og breytingu á handbæru fé á árinu 2019, í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur og að skýrsla bæjarstjórnar og bæjarstjóra hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda. Við erum óháð sveitarfélagini samkvæmt ákvæðum siðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi sveitarfélagsins. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglna.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægjanlegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði sem að okkar faglega mati höfðu mesta þýðingu í endurskoðun okkar á ársreikningi sveitarfélagsins árið 2019. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á ársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á áliti okkar á ársreikninginn í heild sinni. Við látmum ekki í ljós sérstakt álit á hverju lykilatriði fyrir sig.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Endurskoðunaraðgerðir

Mat á lifeyrisskuldbindingu

Lifeyrisskuldbinding A og B hluta Sveitarfélagsins Árborgar er 2.091,6 milljónir króna í árslok 2019 eða 11,1% af efnahag sveitarfélagsins.

Mat stjórnenda á fjárhæð lifeyrisskuldbindingar er lykilþáttur í endurskoðun okkar þar sem um er að ræða verulegan lið í reikningskilum A og B hluta sveitarfélagsins.

Lifeyrisskuldbindingin eru færð miðað við núvirði áætlaðra greiðslna til framtíðar. Stjórnendur byggja mat sitt á grundvelli tryggingafræðilegrar úttektar sem framkvæmd var miðað við lok árs 2019. Breyting skuldbindingarinnar á árinu er færð í rekstrarreikning.

Sjá nánar skýringu 1.11 um reikningsskilaaðferðir og skýringu 11 um lifeyrisskuldbindingar.

Stjórnendur Sveitarfélagsins Árborgar fengu aðstoð utanaðkomandi tryggingastærðfræðings til að reikna áfallna lifeyrisskuldbindingu í árslok.

Endurskoðun okkar á mati lifeyrisskuldbindingar fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:

Við vorum í samskiptum við tryggingastærðfræðing og lögðum mat á hæfni og óhæði hans.

Við mynduðum okkur væntingar um stöðu lifeyrisskuldbindingarinnar miðað við þekktar stærðir s.s. launaþróun.

Við fórum yfir útreikninga stjórnenda og tryggingastærðfræðings og bárum saman við væntingar okkar.

Við skoðuðum undirliggjandi gögn með úrtökum.

Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar.

Áritun óháðs endurskoðanda

Ábyrgð bæjarstjórnar og bæjarstjóra á ársreikningnum

Bæjarstjórn og bæjarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Bæjarstjórn og bæjarstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber bæjarstjórn og bæjarstjóra að meta hæfi sveitarfélagsins til áframhaldandi starfsemi og semja ársreikning sveitarfélagsins á þeiri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema mat þeirra sé að áframhaldandi starfsemi sé ekki möguleg. Bæjarstjórn og bæjarstjóra ber að setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og fjárhagsstöðu sveitarfélagsins.

Bæjarstjórn skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álíti okkar. Nægjanleg vissa er mikil vissa en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftifarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álíti okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra séu raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausu álíti. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður i framtíðinni leitt til þess að sveitarfélagið verði ekki lengur rekstrarhæft.

Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrilliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Við upplýsum bæjarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við bæjarstjórn að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óhæðisskilyrði og við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Áritun óháðs endurskoðanda

Við höfum lagt mat á hvaða atriði, af þeim atriðum sem við höfum upplýst bæjarstjórn um, höfðu mesta þýðingu á árinu 2019 og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum lykilatriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé opinberlega um tiltekin atriði eða í algjörum undantekningartilfellum þegar mat okkar er að neikvæðar afleiðingar af birtingu slíkra upplýsinga vegi þyngra en ávinningur almennings af birtingu upplýsinganna.

Selfossi, 27. maí 2020

PricewaterhouseCoopers ehf.

Ólafur Gestsson
löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur ársins 2019

	Skýr.	Bæjarsjóður A-hluti			Samantekin reikningsskil A og B hluti		
		2019	Fjárh.áætl.	2018	2019	Fjárh.áætl.	2018
Tekjur	2						
Skatttekjur		6.094.689	6.075.971	5.528.999	6.070.647	6.043.857	5.491.469
Framlög jöfnunarsjóðs		1.685.317	1.724.008	1.389.054	1.685.317	1.724.008	1.389.054
Aðrar tekjur		1.248.732	994.144	1.082.112	2.538.291	2.370.408	2.271.164
		<u>9.028.737</u>	<u>8.794.123</u>	<u>8.000.165</u>	<u>10.294.255</u>	<u>10.138.273</u>	<u>9.151.687</u>
Gjöld							
Laun og launatengd gjöld	3,14	5.226.454	5.070.575	4.656.572	5.442.092	5.272.808	4.840.302
Breyting lífeyrisskuldbindinga	3	136.018	107.149	24.378	149.047	117.406	25.503
Annar rekstrarkostnaður		3.141.787	2.974.468	2.660.268	3.440.507	3.380.317	2.932.307
		<u>8.504.259</u>	<u>8.152.192</u>	<u>7.341.218</u>	<u>9.031.645</u>	<u>8.770.531</u>	<u>7.798.112</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir		524.479	641.931	658.946	1.262.609	1.367.742	1.353.575
Afskriftir	6	(339.304)	(358.723)	(312.574)	(510.996)	(519.359)	(462.777)
Rekstrarniðurstaða án fjármagnsliða		185.175	283.208	346.372	751.613	848.383	890.799
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	4	(321.288)	(381.343)	(396.323)	(601.435)	(641.800)	(669.360)
Rekstrarniðurstaða fyrir skatta		(136.113)	(98.135)	(49.951)	150.178	206.583	221.439
Reiknaður tekjuskattur	12	0	0	0	(39.075)	(33.444)	(26.683)
Rekstrarniðurstaða ársins	5	<u>(136.113)</u>	<u>(98.135)</u>	<u>(49.951)</u>	<u>111.103</u>	<u>173.139</u>	<u>194.756</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

Eignir	Skýr.	Bæjarsjóður		Samantekin reikningsskil	
		A-hluti	2019	2018	2018
Fastafjármunir					
Varanlegir rekstrarfjármunir:	6				
Fasteignir og lóðir		11.279.123	10.348.815	11.782.834	10.865.936
Veitukerfi og gatnakerfi		285.311	486.761	4.311.152	3.783.714
Bifreiðar, vélar, áhöld og tæki		233.502	216.587	348.097	244.457
		<u>11.797.935</u>	<u>11.052.163</u>	<u>16.442.082</u>	<u>14.894.106</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur:					
Eignarhlutir í félögum	7	325.506	325.506	325.043	325.043
Langtímakröfur	8	98.031	245.669	120.331	267.969
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki		111.117	108.227	0	0
Fyrirframgreiddur kostnaður	14	446.025	463.847	446.025	463.847
		<u>980.679</u>	<u>1.143.248</u>	<u>891.399</u>	<u>1.056.858</u>
Fastafjármunir samtals		12.778.615	12.195.412	17.333.481	15.950.964
Veltufjármunir					
Vörubirgðir		0	0	24.642	23.218
Skammtímakröfur:					
Óinnheimtar tekjur	9	520.413	492.699	601.941	571.799
Næsta árs afb. langtímakrafna	8	95.568	48.335	95.568	48.335
Fyrirframgreiddur kostnaður	14	17.822	17.822	17.822	17.822
Viðskiptakröfur á eigin fyrirtæki		1.143.209	1.080.523	0	0
Aðrar skammtímakröfur	9	650.200	541.749	672.386	604.489
Handbært fé		21.276	43.299	22.979	49.123
Veltufjármunir samtals		2.448.487	2.224.427	1.435.337	1.314.785
Eignir samtals		<u>15.227.102</u>	<u>14.419.839</u>	<u>18.768.818</u>	<u>17.265.750</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

Eigið fé og skuldir	Skýr.	Bæjarsjóður A-hluti		Samantekin reikningsskil A og B hluti	
		2019	2018	2019	2018
Eigið fé					
Eigið fé	10	2.596.907	2.306.352	5.484.032	4.960.651
Skuldbindingar					
Lífeyrisskuldbindingar	11	1.977.115	1.892.227	2.091.646	2.003.154
Tekjuskattsskuldbinding	12	0	0	235.865	182.401
		1.977.115	1.892.227	2.327.511	2.185.555
Langtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir	13	7.413.580	7.362.082	8.678.893	8.131.041
Skammtímaskuldir					
Skammtímalán		187.168	0	244.688	0
Viðskiptaskuldir		359.863	292.425	420.582	480.610
Næsta árs afb. langtímaskulda	13	740.345	690.880	850.047	786.880
Skuldir við eigin fyrirtæki		1.359.653	1.323.890	0	0
Aðrar skammtímaskuldir		592.473	551.983	763.065	721.013
		3.239.501	2.859.178	2.278.381	1.988.503
Skuldir og skuldbindingar samtals		12.630.195	12.113.487	13.284.786	12.305.099
Eigið fé og skuldir samtals		<u>15.227.102</u>	<u>14.419.839</u>	<u>18.768.818</u>	<u>17.265.750</u>

Aðrar upplýsingar 14-15

Yfirlit um sjóðstreymi árið 2019

	Bæjarsjóður			Samantekin reikningsskil		
	A-hluti			A og B hluti		
	2019	Fjárh.áætl.	2018	2019	Fjárh.áætl.	2018
Rekstrarhreyfingar						
Hreint veltufé frá rekstri:						
Rekstrarniðurstaða ársins	(136.113)	(98.135)	(49.951)	111.103	173.139	194.756
Liðir sem hafa ekki áhrif á fjárdstremi:						
Söluhagnaður eigna	(3.141)	(26)	321	(8.605)	(26)	(131)
Afskriftir	339.304	358.723	312.574	510.996	519.359	462.777
Verðbætur og gengismunur	213.020	303.437	231.272	254.192	348.469	261.668
Arður til aðalsjóðs	(223.356)	0	(202.566)	0	0	0
Breyting tekjuskattsskuldbindingar	0	0	0	39.075	0	26.683
Breyting lifeyrisskuldbindinga	176.436	109.000	138.667	191.543	121.256	146.572
	366.149	673.000	430.317	1.098.304	1.162.197	1.092.325
Breytingar rekstrartengdra eigna- og skuldaliða:						
Vörubirgðir	0	0	0	(1.424)	0	(2.191)
Óinnheimtar tekjur	(27.713)	0	(6.366)	(27.713)	0	(6.366)
Aðrar skammtímakröfur	(108.452)	0	(208.638)	(70.324)	0	(268.291)
Skammtímaskuldir	107.967	0	(37.359)	(17.937)	0	56.808
	(28.198)	0	(252.363)	(117.399)	0	(220.040)
Handbært fé frá rekstri	337.951	673.000	177.954	980.905	1.162.197	872.285
Fjárfestingahreyfingar						
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	(659.561)	(768.200)	(1.178.433)	(1.635.599)	(1.826.200)	(1.916.143)
Söluverð rekstrarfjármuna	4.295	1.971	980	11.900	1.971	2.996
Langtímakröfur, breyting	121.132	29.167	(600.305)	121.132	29.167	(622.605)
	(534.135)	(737.062)	(1.777.758)	(1.502.568)	(1.795.062)	(2.535.752)
Fjármögnumunarhreyfingar						
Greiddur arður til aðalsjóðs	223.356	0	202.566	0	0	0
Tekin ný langtímalán	600.000	950.000	1.908.117	1.200.000	1.550.000	2.088.117
Afborganir langtímalána	(717.892)	(708.619)	(641.016)	(833.058)	(807.728)	(739.827)
Afborganir lifeyrisskuldbindinga	(91.548)	(89.000)	(88.486)	(103.051)	(99.256)	(99.669)
Leigub. Árborgar ses úr samstæðu	0	0	0	0	0	(35.403)
Skammtímalán	187.168	0	0	244.688	20.000	0
Eignarhluti íbúa, breyting	0	0	0	(13.060)	0	(8.336)
Eigin fyrirtæki, breyting	(26.923)	(115.898)	(102.168)	0	0	60.873
	174.160	36.483	1.279.013	495.519	663.016	1.265.755
Hækjun (lækkun) á handbæru fé	(22.024)	(27.580)	(320.790)	(26.144)	30.151	(397.711)
Handbært fé í ársbyrjun	43.299	43.300	364.090	49.123	49.124	446.834
Handbært fé í árslok	21.276	15.721	43.299	22.979	79.275	49.123

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaðferðir

1.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga, reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlunar og ársreikninga sveitarfélaga og auglýsingar innanríkisráðuneytisins um reikningsskil sveitarfélaga. Ársreikningurinn byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaðferðum og árið áður.

Til bæjarsjóðs (A hluta), telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum. Er þar um að ræða aðalsjóð, eignasjóð, þjónustumiðstöð, Fasteignafélag Árborgar sfl og ehf og Verktækni ehf. Til B hluta teljast stofnanir og fyrirtæki sem að fullu eru í eigu Sveitarfélagsins Árborgar, en rekstur þessara fyrirtækja og stofnana er fjármagnaður með þjónustutekjum. Fyrirtæki og stofnanir sem falla undir B hluta eru Byggingasjóður aldraðra, fráveita, vatnsveita, Selfossveitur bs. og Sandvíkursetur ehf.

Við gerð reikningsskilanna samkvæmt settum reikningsskilareglum þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mat þetta sé samkvæmt bestu vitund stjórnenda geta raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

1.2 Samantekinn ársreikningur

Ársreikningur bæjarsjóðs (A hluta) og samstæðu (A og B hluta) er gerður með þeim hætti að lagðir eru saman sambærilegir liðir eigna, skulda, tekna og gjalda úr ársreikningum einstakra fyrirtækja og stofnana en öllum innbyrðis viðskiptum, inneignum og skuldum er eytt.

1.3 Innlausn tekna

Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð breyting á niðurfærslu vegna óinnheimtra skatttekna. Til skatttekna telst útsvar, fasteignaskattur, löðarleiga og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga.

Sala vöru og þjónustu er færð til tekna í rekstrarreikningi að frádregnum afslætti og virðisaukaskatti. Tekjufærslan er miðuð við afhendingartíma.

1.4 Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur eru tekjufærðar miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu skuldabréfaeignar og áfallnar vaxtatekjur vegna bankainnistæðna og viðskiptakrafna eru tekjufærðar nema vafi leiki á um innheimtu þeirra.

Arðstekjur eru tekjufærðar þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu skulda er færður í rekstrarreikning sem og áfallinn gengismunur á skuldri í árslok.

Skýringar

1.5 Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur álegur hundraðshluti af stofnverði. Afskriftatími eignaflokka er eftirfarandi:

Fasteignir	40 ár
Veitukerfi	10 - 40 ár
Gatnakerfi	25 ár
Bifreiðar, vélar, áhöld og tæki	5-15 ár

Afskriftir eru reiknaðar hlutfallslega innan ársins.

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Hagnaður eða tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði eigna á söludegi og er hluti af rekstrarniðurstöðu. Þegar eignir eru seldar sem endurmetnar hafa verið sérstaklega, eru fjárhæðir á sérstökum endurmatri meðal eigin fjár sem tilheyra viðkomandi eignum millifærðar á óráðstafað eigið fé.

Vaxtagjöld af lánum sem tekin hafa verið til þess að fjármagna varanlega rekstrarfjármuni eru eignfærð á þeim tíma sem það tekur að koma þeim í nýtingarhæft ástand. Önnur vaxtagjöld eru gjaldfærð í rekstrarreikningi.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann verður til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbæturnar hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími verður lengri. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Lödir og lendur eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Á hverjum reikningsskiladegi er yfirfarið hvort gangvirði þessara eigna hafi vikið verulega frá bókfærðu verði þeirra. Sé um verulegt frávik að ræða eru þær endurmetnar. Í þessu samhengi er frávik talið verulegt ef það nemur 5% eða meira frá bókfærðu verði. Verðmatsbreytingar vegna þessa endurmats eru færðar á eiginfjárréikning.

1.6 Eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum eru færðir á kostnaðarverði eða dagverði sé það lægra.

1.7 Birgðir

Vörubirgðir eru metnar á kostnaðarverði.

1.8 Óinnheimtar tekjur

Óinnheimtar tekjur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum sveitarfélagsins.

1.9 Handbært fé og ígildi þess

Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnistæðum. Yfirdráttur á bankareikningum er sýndur meðal skammtimaskulda í efnahagsréikningi.

1.10 Eignir utan efnahagsréiknings

Fjárfesting í lausafjármunum og gatnagerðarframkvæmdum sem áður hefur verið gjaldfærð er ekki færð til eignar í efnahagsréikningi.

Skýringar

1.11 Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð til skuldar í efnahagsreikningi á grundvelli tryggingafræðilegrar úttektar í árslok 2019. Breyting á skuldbindingunni er gjaldfærð í rekstrarreikningi sbr. skýringu nr. 11.

1.12 Tekjuskattsskuldbinding

Mismunur reiknaðs tekjuskatts samkvæmt rekstrarreikningi og þess tekjuskatts, sem reiknast af skattskyldum hagnaði ársins og fellur til greiðslu á næsta reikningsári, færst til skuldar í efnahagsreikningi sem tekjuskattsskuldbinding. Mismunur þessi stafar af því að skattskyldur hagnaður samkvæmt skattframtali miðast við aðrar forsendur heldur en hagnaður fyrir skatta samkvæmt rekstrarreikningi, og er þar í meginatriðum um að ræða tímamismun vegna innlausnar tekna og gjalda.

Tekjuskattsskuldbindingin svarar að jafnaði til þess tekjuskatts, sem eftir gildandi skattalögum kæmi til greiðslu, ef eignir félagsins væru seldar eða innleystar á bókfærðu verði.

1.13 Verðtryggðar eignir og skuldir

Verðtryggðar eignir og skuldir eru umreiknaðar miðað við vísítölur sem tóku gildi í ársþyrjun 2020. Áfallnar verðbætur á höfuðstól eigna og skulda eru færðar í rekstrarreikning.

1.14 Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun með viðaukum fyrir árið 2019 er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi, yfirliti um sjóðstreymi og skýringum.

1.15 Samanburðarfjárhæðir

Þar sem það hefur átt við hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

2. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	Bæjarsjóður 2019	Áætlun	Samantekin reikningsskil 2019	Áætlun
Skatttekjur:				
Útsvar	5.219.019	5.168.252	5.219.019	5.168.252
Fasteignaskattar	708.188	748.039	684.146	715.925
Lóðarleiga	167.482	159.680	167.482	159.680
	<u>6.094.689</u>	<u>6.075.971</u>	<u>6.070.647</u>	<u>6.043.857</u>
Jöfnunarsjóður:				
Tekjujöfnunarframlag	619.328	521.769	619.328	521.769
Rekstrarframlag grunnskóla	500.983	475.400	500.983	475.400
Framlag vegna fasteignaskattstekna	140.751	161.628	140.751	161.628
Framlag vegna nýbúa	13.780	13.130	13.780	13.130
Framlag vegna fatlaðra	410.474	552.081	410.474	552.081
	<u>1.685.317</u>	<u>1.724.008</u>	<u>1.685.317</u>	<u>1.724.008</u>
Skatttekjur samtals	7.780.006	7.799.979	7.755.964	7.767.865
Aðrar tekjur	1.248.732	994.144	2.538.291	2.370.408
Rekstrartekjur samtals	<u>9.028.737</u>	<u>8.794.123</u>	<u>10.294.255</u>	<u>10.138.273</u>
Íbúafjöldi	10.025	9.967	10.025	9.967
Skatttekjur á íbúa	776	783	774	779

3. Rekstrargjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	Bæjarsjóður 2019	Áætlun	Samantekin reikningsskil 2019	Áætlun
Laun	4.230.888	4.115.727	4.407.485	4.281.033
Launatengd gjöld	977.744	954.848	1.016.785	991.775
Breyting á lifeyrisskuldbindingu	136.018	107.149	149.047	117.406
Lifeyrissjóðurinn Brú	17.822	0	17.822	0
	<u>5.362.472</u>	<u>5.177.724</u>	<u>5.591.139</u>	<u>5.390.214</u>

Laun og launatengd gjöld bæjarstjórnar, bæjarráðs og bæjarstjóra námu 59,9 mkr. á árinu 2019.

Skýringar

4. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld greinast þannig:

	Bæjarsjóður 2019	Áætlun	Samantekin reikningsskil 2019	Áætlun
Vaxtatekjur	89.084	89.900	28.825	32.053
Tekjur af eignarhlutum í félögum	11.896	12.000	11.896	12.000
Framlag eigin stofnana	223.356	180.277	0	0
Vaxtagjöld og verðbætur	(645.624)	(663.519)	(642.156)	(685.853)
	<u>(321.288)</u>	<u>(381.343)</u>	<u>(601.435)</u>	<u>(641.800)</u>

5. Heildaryfirlit um rekstur

	Gjöld	Tekjur	Mismunur	Áætlun
Aðalsjóður:				
Skatttekjur	0	7.947.485	7.947.485	7.916.153
Félagsþjónusta	1.624.843	444.625	(1.180.218)	(1.278.383)
Heilbrigðismál	2.912	0	(2.912)	0
Fræðslu- og uppeldismál	4.984.706	408.232	(4.576.475)	(4.399.219)
Menningarmál	226.442	3.196	(223.246)	(223.978)
Æskulýðs- og íþróttamál	1.444.250	662.028	(782.223)	(780.720)
Brunamál og almannavarnir	116.937	0	(116.937)	(117.926)
Hreinlætismál	372.431	254.893	(117.538)	(90.757)
Skipulags- og byggingarmál	324.305	38.080	(286.226)	(240.467)
Umferðar- og samgöngumál	313.338	3.614	(309.724)	(328.866)
Umhverfismál	136.271	405	(135.866)	(199.037)
Atvinnumál	44.645	1.135	(43.510)	(45.192)
Sameiginlegur kostnaður	591.736	179.224	(412.512)	(355.719)
Breyting lífeyrísskuldbindinga	153.840	0	(153.840)	(107.590)
Fjármagnsliðir	305.108	654.851	349.743	282.670
Millivelta	(825.604)	(825.604)	0	0
Aðalsjóður samtals	9.816.161	9.772.163	(43.998)	30.969
Eignasjóður	812.136	1.019.476	207.340	145.836
Þjónustumiðstöð	216.754	154.266	(62.488)	(41.254)
Fasteignafélag Árborgar	507.700	272.830	(234.871)	(236.127)
Verktækni ehf	14.097	12.000	(2.097)	2.442
Millivelta	(1.547.146)	(1.547.146)	0	0
Bæjarsjóður samtals	9.819.701	9.683.588	(136.113)	(98.135)
Byggingasjóður aldraðra	67.767	38.945	(28.822)	(18.239)
Fráveita	183.422	362.229	178.806	170.713
Vatnsveita	220.314	328.370	108.056	127.044
Selfossveitur	774.980	799.400	24.420	20.067
Sandvíkursetur ehf	56.333	21.088	(35.245)	(28.311)
Millivelta	(284.515)	(284.515)	0	0
Sjóðir í B-hluta samtals	1.018.301	1.265.517	247.216	271.273
Samantekið samtals	<u>10.838.003</u>	<u>10.949.106</u>	<u>111.103</u>	<u>173.139</u>

Skýringar

6. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir þeirra sem reiknaðar eru sem fastur hundraðshluti, greinast þannig:

	Fasteignir og lóðir	Gatnakerfi	Bifreiðar, vélar, áhöld og tæki	Samtals
Bæjarsjóður:				
Bókfært verð 1/1	10.348.815	486.761	216.587	11.052.163
Viðbót á árinu	769.459	(174.591)	64.694	659.561
Endurmat leigulóða	426.668			426.668
Selt á árinu			(1.154)	(1.154)
Afskrifað á árinu	(265.819)	(26.859)	(46.625)	(339.304)
Bókfært verð 31/12	11.279.123	285.311	233.502	11.797.935

	Fasteignir og lóðir	Veitu- og gatnakerfi	Bifreiðar, vélar, áhöld og tæki	Samtals
Samantekið:				
Bókfært verð 1/1	10.865.936	3.783.714	244.457	14.894.106
Viðbót á árinu	777.174	694.271	164.154	1.635.599
Endurmat leigulóða	426.668			426.668
Selt á árinu			(3.295)	(3.295)
Afskrifað á árinu	(286.944)	(166.833)	(57.219)	(510.996)
Bókfært verð 31/12	11.782.834	4.311.152	348.097	16.442.082

Vátryggingarverðmæti, fasteignamat og bókfært verð varanlegra rekstrarfjármuna sveitarsjóðs og B hluta stofnana, greinist þannig í árslok:

	Vátryggingar- verðmæti	Fasteigna- mat	Bókfært verð
Bæjarsjóður:			
Skólahúsnaði	8.339.150	3.908.370	3.117.511
Leikskólar	1.711.764	859.953	678.407
Íþróttahús og sundlaugar	1.147.430	512.950	1.411.724
Þjónustuhúsnaði	2.791.060	1.396.510	2.310.565
Gatnakerfi			285.311
Vélar og áhöld			233.502
Leigulóðir			3.760.915
Samtals bæjarsjóður	13.989.404	6.677.783	11.797.935

Skýringar

	Vátryggingar-verðmæti	Fasteignamat	Bókfært verð
B-hluta stofnanir:			
Íbúðarhúsnæði	931.950	703.750	114.936
Veitukerfi			4.025.841
Aðrar fasteignir	1.380.056	914.030	388.776
Aðrir rekstrarfjármunir			114.595
Samtals B-hluta stofnanir	2.312.006	1.617.780	4.644.147
Samantekið samtals	16.301.410	8.295.563	16.442.082

Samkvæmt reikningsskilaaðferð sveitarfélaga hafa tilteknar eignir sveitarfélagsins verið gjaldfærðar og því ekki færðar í efnahagsreikning.

Viðlagatrygging

Samkvæmt ákvæðum laga og reglugerðar um viðlagatryggingu eru veitumannvirki tryggð vegna náttúruhamfara. Tryggingaverðmæti fráveitu nemur 8.563,3 mkr., vatnsveitu 5.719 mkr. og hitaveitu 8.181,6 mkr.

Lausafjármunir

Tryggingarverð lausafjármuna greinist þannig:

Ráðhús og bókasafn	442.364
Íþróttamannvirki	46.399
Skólahúsnæði	376.270
Áhaldahús	121.231
Leikskólar og gæsluvellir	127.181
Félagsmiðstöð/ungmennahús	9.830
Sandvíkursetur	12.569
Íbúðir aldraðra	19.232
Selfossveitur	52.080
	1.207.156

Skýringar

7. Eignarhlutir í félögum

Bókfært verð eignarhluta í öðrum félögum greinist þannig:

	Bæjarsjóður	Samantekið
Íslenska vindorkufélagið ehf	193	193
Lánaþjóður sveitarfélaga ohf	270.102	270.102
Landskerfi bókasafna hf.	1.554	1.554
Sandvíkursetur ehf	500	0
Borgarþróun ehf	16.048	16.048
Netorka hf	0	36
Norðurvegur ehf	600	600
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf.	36.510	36.510
	325.506	325.043

Sveitarfélagið Árborg á 100% eignarhlut í Borgarþróun ehf. Eigið fé félagsins var í árslok 2018, 32,4 mkr. Ársreikningur Borgarþróunar ehf vegna ársins 2019 lá ekki fyrir við lok reikningsskila Sveitarfélagsins Árborgar. Félagið hefur ekki verið tekið inn í samstæðureikningsskil sveitarfélagsins.

8. Langtímakröfur

	Bæjarsjóður	Samantekið
Verðtryggðar kröfur, meðalvextir 3,9%	124.300	124.300
Óverðtryggðar kröfur, meðalvextir 4,8%	124.093	124.093
Óverðtryggðar kröfur, vextir 0%	0	22.300
Niðurfært	(54.794)	(54.794)
Verðbréfaeign samtals að meðöldum næsta árs afborganum	193.599	215.899
Næsta árs afborganir	(95.568)	(95.568)
	98.031	120.331

Afborganir af verðbréfaeign greinast þannig á næstu ár:

Árið 2020	95.568	95.568
Árið 2021	29.701	29.701
Árið 2022	2.705	25.005
Árið 2023	1.000	1.000
Árið 2024	967	967
Síðar	63.657	63.657
	193.599	215.899

Skýringar

9. Skammtímakröfur

Niðurfærsla óinnheimtra tekna, skammtímakrafna og verðbréfaeignar greinist þannig:

	Bæjarsjóður	Samantekið
Afskriftareikningur í ársbyrjun	336.379	385.550
Breytingar afskriftaframlags á árinu	8.095	9.630
Afskriftareikningur í árslok	<u>344.474</u>	<u>395.180</u>

10. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikning:

	Bæjarsjóður	Samantekið
Yfirfært frá fyrra ári	2.306.352	4.960.651
Breyting á tekjuskattskuldbindingu		(14.390)
Endurmat líða og lendna	426.668	426.668
Rekstrarniðurstaða ársins	(136.113)	111.103
Eigið fé 31/12	<u>2.596.907</u>	<u>5.484.032</u>

11. Lifeyrisskuldbinding

Áfallin lifeyrisskuldbinding er færð í ársreikninginn. Um er að ræða áætlaðan hluta launagreiðanda í áfallinni lifeyrisskuldbindingu vegna starfsmanna sveitarfélagsins í B-deild Lifeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Útreikningurinn, sem miðast við árslok 2019, er gerður af tryggingastærðfræðingi eftir sömu forsendum og notaðar eru við úttekt á B-deild Lifeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Hlutur launagreiðanda er áætlaður 52% í bæjarsjóði og 67% í Selfossveitum.

Breyting lifeyrisskuldbindingar greinist þannig:

	Bæjarsjóður	Samantekið
Lifeyrisskuldbinding 1/1	1.892.227	2.003.154
Greiddur lifeyrir	(91.548)	(103.051)
Breyting á árinu	176.436	191.543
	<u>1.977.115</u>	<u>2.091.646</u>

Núvirði áætlaðra greiðslna vegna lifeyrisskuldbindingar greinist þannig á næstu ár:

	Bæjarsjóður	Samantekið
Árin 2020-2024	458.425	504.961
Árin 2025-2029	469.007	501.403
Árin 2030-2034	411.161	428.799
Síðar	638.522	656.483
	<u>1.977.115</u>	<u>2.091.646</u>

Skýringar

12. Tekjuskattsskuldbinding

Tekjuskattsskuldbinding 1.1	(182.401)
Reiknaður tekjuskattur af rekstrarniðurstöðu ársins	(39.075)
Breyting á tekjuskattsskuldbindingu	(14.390)
	<u>(235.865)</u>

Tekjuskattsinneign (-skuldbinding) greinist þannig á eftirfarandi liði:

Varanlegir rekstrarfjármunir	(270.659)
Eignarhlutir í félögum	13
Viðskiptakröfur	16.295
Vörubirgðir	(463)
Yfirlænanlegt skattalegt tap	18.949
	<u>(235.865)</u>

13. Langtímaskuldur

Bæjarsjóður:	Staða 1.1.2019	Ný lán	Afborganir	Verðbætur	Eftirstöðvar 31.12.2019
Verðtryggð lán	8.052.961	600.000	(717.892)	218.856	8.153.925
<hr/>					
Samantekið:	Staða 1.1.2019	Ný lán	Afborganir	Verðbætur	Eftirstöðvar 31.12.2019
Verðtryggð lán	8.917.921	1.200.000	(846.117)	257.137	9.528.940
<hr/>					
Yfirlit um langtímaskuldur:	Bæjarsjóður	Samantekið			
Innlend verðtryggð lán, meðalvextir 3,47%	8.153.925	9.528.940			
Næsta árs afborganir	(740.345)	(850.047)			
	<u>7.413.580</u>	<u>8.678.893</u>			

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:

Árið 2020	740.345	850.047
Árið 2021	744.299	855.872
Árið 2022	748.427	862.436
Árið 2023	753.639	849.508
Árið 2024	576.763	661.269
Síðar	4.590.452	5.449.544
Langtímaskuldur samtals, þar með taldar næsta árs afborganir	<u>8.153.925</u>	<u>9.528.676</u>

Skýringar

14. Samkomulag við Brú lífeyrissjóð vegna A-deilda

Þann 19. september 2016 gerðu Bandalag háskólmannna, BSRB og Kennarasamband Íslands, annars vegar og fjármála- og efnahagsráðherra og Samband íslenskra sveitarfélaga hins vegar, með sér samkomulag um breytingar á skipan lífeyrismála opinberra starfsmanna. Breytingarnar voru samþykktar á Alþingi með lögum nr. 127/2016 en þær fela meðal annars í sér breytingu á réttindaávinnslu lífeyrisréttinda í A-deild LSR og Brúar (Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga) úr jafnri réttindaávinnslu í aldurstengda, auk þess sem lífeyristökualdur er hækkaður úr 65 árum í 67 ár. Við breytingar eru réttindi virkra sjóðsfélaga tryggð með sérstökum framlögum til sjóðanna af hálfu launagreiðenda.

Samhliða því gerðu fjármála- og efnahagsráðherra og Samband íslenskra sveitarfélaga með sér samning um fjármögnun lífeyrisskuldbindinga A-deilda LSR og Brúar með fíarfamlögum til sjóðanna, dags. 19. september 2016. Samkvæmt 8. gr. samningsins var hann gerður meðal annars með þeim fyrirvara að hann skyldi öðlast gildi gagnvart einstökum sveitarfélögum og aðilum þeim tengdum við samþykkt stjórna viðkomandi aðila á uppgjöri þeirra á skuldbindingum sem myndast í A-deild Brúar.

Á árinu 2017 voru samþykkt bráðabirgðaákvæði (nr. 792/2017) við reglugerð nr. 1212/2015 þar sem mælt er fyrir um reikningshaldslega meðferð ofangreinds uppgjörs.

Í janúar 2018 samþykkti bæjarstjórn Árborgar samkomulag um uppgjör við Brú á grundvelli ofangreinds og var samkomulagið undirritað í febrúar 2018. Uppgjörið miðaði við tryggingafræðilega stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017.

Framlög vegna Lífeyrisaukasjóðs og Varúðarsjóðs vegna uppgjörsins eru eignfærð sem fyrirframgreiddur kostnaður. Krafan er gjaldfærð á 20 árum vegna Varúðarsjóðs og 30 árum vegna Lífeyrisaukasjóðs og er gjaldfærsla ársins alls 17,8 mkr. færð í rekstur meðal launa og tengdra gjalda.

Fyrirframgreiddur kostnaður greinist þannig:

	Bæjarsjóður	Samantekið
Fyrirframgreiddur kostnaður	446.025	446.025
Næsta árs gjaldfærsla , færð meðal veltufjármuna	17.822	17.822
Fyrirframgreiddur kostnaður alls	463.847	463.847

Samkvæmt breytingu á reglugerð nr. 502/2012 er heimilt að draga umrædda fyrirframgreiðslu frá við útreikning á skuldaviðmiði frá og með árinu 2018.

Skýringar

15. Aðrar upplýsingar

Ábyrgðarskuldbinding

Bæjarsjóður ber ábyrgð á láni sem Héraðsnefnd Árnesinga bs. tók til að fjármagna viðbyggingu við Fjölbautaskóla Suðurlands. Eftirstöðvar lánsins í árslok 2019 voru um 279,5 mkr. Lánið er á nafni Hérðasnefndar og greiða aðildarsveitarfélög það niður með framlögum til nefndarinnar.

Bæjarsjóður ber ábyrgð á lánum sem Brunavarnir Árnessýslu tóku vegna fjárfestinga til slökkvistarfa. Eftirstöðvar þeirra í árslok 2019 voru 392 mkr. Lánin eru á nafni Brunavarna Árnessýslu og greiða aðildarsveitarfélögini þau niður með framlögum.

Fasteignafélag Árborgar sif hefur keypt ábyrgð vegna endurgreiðslu á innskatti af byggingarkostnaði Fasteignafélagsins Árborgar sif að fjárhæð 57 mkr.

Bæjarsjóður ber ábyrgð á lánum sem Leigubústaðir Árborgar ses. yfirtóku við kaup félagsins á öllum eignum Leigubústaða Árborgar ehf. Eftirstöðvar lánanna í árslok 2019 voru 535,2 mkr.

Bæjarsjóður ber einnig ábyrgð á lánum sem Byggðasafn-, Héraðsskjallasafn-, Listasafn- og Tónlistarskóli Árnesinga tóku vegna uppgreiðslu á skuldum þeirra við Brú lífeyrssjóð. Eftirstöðvar þeirra í árslok 2019 voru 163 mkr.

Önnur atriði

Sveitarfélagið er eignaraðili að Brunavörnum Árnessýslu og Sorpstöð Suðurlands bs. ásamt öðrum sveitarfélögum, en félög þessi eru rekin sem sjálfstæð fyrirtæki þessara sveitarfélaga. Gerð eru sérstök reikningsskil fyrir fyrirtækin.

Í kjölfar samnings milli Flóahrepps og Sveitarfélagsins Árborgar, um öflun og sölu vatns til Flóahrepps var farið út í ýmsar framkvæmdir við að leggja nýja stofna og styrka dreifikerfi Vatnsveitu Flóahrepps og Vatnsveitu Árborgar að sveitarfélagamörkum Árborgar og Flóahrepps. Landsvirkjun sá um framkvæmdirnar. Í samningnum um öflun og sölu vatns, sem gerður var milli Flóahrepps og Sveitarfélagsins Árborgar dags. 26. apríl 2010, kemur fram að Flóahreppur eignist inneign sem svarar til kostnaðar Landsvirkjunar við framkvæmdir innan Árborgar og að inneignin skuli koma til greiðslu vatnsgjalds fyrir mælda vatsnotkun.

Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í bæjarstjórn auch æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Sveitarfélagið hefur átt viðskipti við tengda aðila á árinu. Viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

Atburðir eftir lok reikningsárs

Covid-19 faraldurinn hefur breiðst hratt út um heimsbyggðina og mun hann hafa veruleg áhrif á mörgum sviðum. Efnahagslegar afleiðingar hans eru þegar orðnar verulegar og um framhaldið ríkir óvissa, svo sem um hve lengi hann muni vara og þá hver endanleg áhrif hans verða.

Það er ljóst að framangreint ástand mun hafa töluverð áhrif á rekstur Sveitarfélagsins Árborgar á árinu 2020. Mikil óvissa er um endanleg áhrif en gera má ráð fyrir að afkoma versni um 2-5% af heildartekjum m.v. núverandi forsendur. Áhrifin á rekstur munu ráðast af lækkun tekna, auknum útgjöldum og frestun á gjalddögum útistandandi krafna sveitarfélagsins. Það er mat stjórnenda sveitarfélagsins að í ljósi þeirrar óvissu sem að framan er lýst, sé ekki unnt að leggja endanlegt mat á áhrif Covid-19 á rekstur þess, en stjórnendur meta greiðsluhæfi þess ekki skert. Til að mæta skammtíma áhrifum á sjóðsflæði hefur sveitarfélagið aðgang að lánalínu hjá viðskiptabanka sínum. Það er hins vegar ljóst að forsendur fjárhagsáætlunar ársins 2020 eru að miklu leyti brostnar og er nú verið að vinna að breytingum á henni eftir því sem við á.

Skýringar

16. Lykiltölur

Lykiltölur fyrir A-hluta - 5 ára yfirlit:	Áætlun með viðaukum	Ársreikningar					
		2019	2018	2017	2016	2015	
Ýmsar lykiltölur							
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)							
Framlegð (EBITDA).....	7,3%	5,8%	8,2%	8,2%	6,6%	5,1%	
Rekstrarniðurstaða.....	-1,1%	-1,5%	-0,6%	0,2%	-3,3%	-6,0%	
Veltufé frá rekstri.....	7,7%	4,1%	5,4%	7,0%	7,7%	3,6%	
Fjárfesting í varanl. rekstrarfjármunum.....	8,4%	5,9%	22,2%	2,8%	3,7%	11,6%	
Heildarskuldir og skuldb. - skuldahlutfall.....	143,5%	139,9%	151,4%	142,9%	153,3%	167,5%	
Önnur hlutföll							
Langt.sk. og skuldb. / veltufé frá rekstri (ár).....	14,5	25,6	21,5	15,0	15,3	35,2	
Veltufé frá rekstri / afb. skulda og skuldb.....	0,8	0,5	0,6	0,7	0,7	0,3	
Veltufjárlutfall.....	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga							
Jafnvægisregla.....	-1,1%	-1,5%	-0,6%	0,2%	-3,3%	-6,0%	
Skuldaviðmið.....	131,2%	127,9%	138,1%	134,4%	143,6%	157,3%	
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)							
Útsvar	58,8%	57,8%	59,6%	58,1%	56,5%	55,7%	
Fasteignaskattur	8,5%	7,8%	7,8%	7,9%	7,7%	8,1%	
Framlög Jöfunarsjóðs	19,6%	18,7%	17,4%	17,4%	17,7%	17,8%	
Lóðarleiga	1,8%	1,9%	1,7%	1,7%	1,7%	1,8%	
Skatttekjur samtals	88,7%	86,2%	86,5%	85,1%	83,7%	83,4%	
Aðrar tekjur	11,3%	13,8%	13,5%	14,9%	16,3%	16,6%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Laun og launatengd gjöld	57,7%	57,9%	58,2%	59,5%	59,4%	61,2%	
Lífeyrisskuldbinding, breyting	1,2%	1,5%	0,3%	-0,1%	2,2%	0,4%	
Annar rekstrarkostnaður	33,8%	34,8%	33,3%	32,4%	31,9%	33,4%	
Framlegð (EBITDA).....	7,3%	5,8%	8,2%	8,2%	6,6%	5,1%	
Afskriftir	4,1%	3,8%	3,9%	4,0%	4,3%	4,5%	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	4,3%	3,6%	5,0%	4,0%	5,5%	6,6%	
Rekstrarniðurstaða	-1,1%	-1,5%	-0,6%	0,2%	-3,3%	-6,0%	
Í þúsundum króna á íbúa:							
Rekstur							
Skatttekjur	783	776	732	698	655	605	
Aðrar tekjur	100	125	114	123	128	121	
Laun og launatengd gjöld	(519)	(535)	(495)	(487)	(482)	(447)	
Annar rekstrarkostnaður	(298)	(313)	(281)	(266)	(250)	(242)	
Afskriftir	(36)	(34)	(33)	(33)	(34)	(33)	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(38)	(32)	(42)	(32)	(43)	(48)	
Rekstrarniðurstaða	(10)	(14)	(5)	2	(26)	(44)	
Efnahagur:							
Eignir	1.488	1.519	1.525	1.374	1.372	1.393	
Eigið fé	222	259	244	202	172	178	
Skuldir og skuldbindingar	1.266	1.260	1.281	1.172	1.200	1.216	
Sjóðstreymi							
Veltufé frá rekstri	68	37	46	58	60	26	
Handbært fé frá rekstri	68	34	19	75	75	9	
Fjarfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	77	65	125	21	27	82	
Íbúafjöldi	9.967	10.025	9.454	8.958	8.471	8.201	
Breyting frá fyrra ári%		6,0%	5,5%	5,7%	3,3%	2,1%	

Skýringar

16. Lykiltölur, framhald

Lykiltölur fyrir A og B hluta - 5 ára yfirlit:	Áætlun með viðaukum	Ársreikningar					
		2019	2018	2017	2016	2015	
Ýmsar lykiltölur							
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)							
Framlegð (EBITDA).....	13,5%	12,3%	14,8%	15,2%	13,2%	13,5%	
Rekstrarniðurstaða.....	1,7%	1,1%	2,1%	5,3%	1,4%	-0,3%	
Veltufé frá rekstri.....	11,5%	10,7%	11,9%	13,8%	13,7%	11,1%	
Fjárfesting í varanl. rekstrarfjármunum.....	17,7%	14,6%	27,7%	6,7%	6,0%	11,8%	
Heildarskuldir og skuldb. - skuldhahlutfall.....	132,6%	129,1%	134,5%	131,6%	142,4%	157,4%	
Önnur hlutföll							
Langt.sk. og skuldb. / veltufé frá rekstri (ár).....	9,8	10,0	9,4	7,9	8,8	11,8	
Veltufé frá rekstri / afb. skulda og skuldb.....	1,3	1,2	1,3	1,3	1,2	0,9	
Veltufjárlutfall.....	0,6	0,6	0,7	0,8	0,6	0,6	
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga							
Jafnvægisregla.....	1,7%	1,1%	2,1%	5,3%	1,4%	-0,3%	
Skuldaviðmið.....	119,8%	118,3%	122,6%	124,0%	133,7%	148,4%	
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)							
Útsvar	51,0%	50,7%	52,1%	50,4%	49,1%	47,9%	
Fasteignaskattur	7,1%	6,6%	6,4%	6,4%	6,3%	6,6%	
Framlög Jöfnunarsjóðs	17,0%	16,4%	15,2%	15,1%	15,4%	15,3%	
Lóðarleiga	1,6%	1,6%	1,5%	1,5%	1,5%	1,6%	
Skatttekjur samtals	76,6%	75,3%	75,2%	73,4%	72,3%	71,4%	
Aðrar tekjur	23,4%	24,7%	24,8%	26,6%	27,7%	28,6%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Laun og launatengd gjöld	52,0%	52,9%	52,9%	53,6%	53,7%	54,6%	
Lífeyrisskuldbinding, breyting	1,2%	1,4%	0,3%	0,0%	2,0%	0,4%	
Annar rekstrarkostnaður	33,3%	33,4%	32,0%	31,2%	31,1%	31,5%	
Framlegð (EBITDA).....	13,5%	12,3%	14,8%	15,2%	13,2%	13,5%	
Afskriftir	5,1%	5,0%	5,1%	5,1%	5,8%	6,1%	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	6,7%	6,2%	7,6%	4,8%	6,0%	7,8%	
Rekstrarniðurstaða	1,7%	1,1%	2,1%	5,3%	1,4%	-0,4%	
Í þúsundum króna á íbúa:							
Rekstur							
Skatttekjur	779	774	728	694	651	601	
Aðrar tekjur	238	253	240	251	249	241	
Laun og launatengd gjöld	(541)	(558)	(515)	(506)	(502)	(463)	
Annar rekstrarkostnaður	(339)	(343)	(310)	(295)	(280)	(266)	
Afskriftir	(52)	(51)	(49)	(48)	(52)	(51)	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(68)	(64)	(74)	(45)	(54)	(65)	
Rekstrarniðurstaða	17	11	21	50	13	(3)	
Efnahagur:							
Eignir	1.863	1.872	1.826	1.711	1.704	1.743	
Eigið fé	515	547	525	467	422	416	
Skuldir og skuldbindingar	1.348	1.325	1.302	1.243	1.282	1.326	
Sjóðstreymi							
Veltufé frá rekstri	117	110	116	131	124	94	
Handbært fé frá rekstri	117	98	92	152	140	74	
Fjarfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	183	162	202	62	53	96	
Íbúafjöldi	9.967	10.025	9.454	8.958	8.471	8.201	
Breyting frá fyrra ári%		6,0%	5,5%	5,7%	3,3%	2,1%	

Skýringar

Samanburður rekstraráætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir rekstraráætlun fyrir árið 2019 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	Bæjarsjóður			Samantekin reikningsskil		
	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum
Tekjur						
Skatttekjur	6.015.971	60.000	6.075.971	5.983.857	60.000	6.043.857
Framlög jöfnunarsjóðs	1.724.008	0	1.724.008	1.724.008	0	1.724.008
Aðrar tekjur	994.118	26	994.144	2.370.382	26	2.370.408
	8.734.097	60.026	8.794.123	10.078.247	60.026	10.138.273
Gjöld						
Laun og launatengd gjöld	4.969.974	100.601	5.070.575	5.170.208	102.600	5.272.808
Breyting lífeyrisskuldbindingar	109.000	(1.851)	107.149	121.256	(3.850)	117.406
Annar rekstrarkostnaður	2.843.168	131.300	2.974.468	3.249.017	131.300	3.380.317
	7.922.142	230.050	8.152.192	8.540.481	230.050	8.770.531
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir						
	811.955	(170.024)	641.931	1.537.766	(170.024)	1.367.742
Afskriftir	(361.596)	2.873	(358.723)	(524.457)	5.098	(519.359)
Rekstrarniðurstaða án fjármagnsliða						
	450.359	(167.151)	283.208	1.013.310	(164.926)	848.383
Fjármagnsliðir	(383.305)	1.963	(381.343)	(456.413)	(185.387)	(641.800)
Reiknaður tekjuskattur	0	0	0	(33.444)	0	(33.444)
Rekstrarniðurstaða						
	<u>67.054</u>	<u>(165.189)</u>	<u>(98.135)</u>	<u>523.453</u>	<u>(350.313)</u>	<u>173.139</u>

Skýringar

Samanburður sjóðstremmisáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstremmisáætlun fyrir árið 2019 samkvæmt upphaflega samþykktum fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í sjóðstremmisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	Bæjarsjóður A hluti	Samantekin reikningsskil A og B hluti				
	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða ársins	67.054	(165.189)	(98.135)	523.453	(350.314)	173.139
Liðir sem hafa ekki áhrif á fjárvstreymi:						
Söluhagnaður	0	(26)	(26)	0	(26)	(26)
Afskriftir	361.596	(2.873)	358.723	524.457	(5.098)	519.359
Verðbætur	285.095	18.342	303.437	331.132	17.337	348.469
Breyting á skuldbindingu	109.000	0	109.000	121.256	0	121.256
Veltufé frá rekstri	822.745	(149.746)	673.000	1.500.297	(338.101)	1.162.197
Breytingar á skammtímalíðum:						
Óinnheimtar tekjur	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0
Handb.fé frá rekstri (til rekstrar)	822.745	(149.746)	673.000	1.500.297	(338.101)	1.162.197
Fjárfestingahreyfingar						
Varanlegir rekstrarfjármunir	(1.085.600)	317.400	(768.200)	(2.297.600)	471.400	(1.826.200)
Söluverð rekstrarfjármuna	0	1.971	1.971	0	1.971	1.971
Langtímakröfur, breyting	29.666	(499)	29.167	29.666	(499)	29.167
	(1.055.934)	318.872	(737.062)	(2.267.934)	472.872	(1.795.062)
Fjármögnunarhreyfingar						
Framlag frá eigin fyrirtækjum	0	0	0	(180.777)	180.777	0
Skammtímalán, breyting	0	0	0	0	20.000	20.000
Tekin ný langtímalán	1.140.000	(190.000)	950.000	1.740.000	(190.000)	1.550.000
Afborganir langtímalána	(736.418)	27.799	(708.619)	(836.243)	28.515	(807.728)
Afborganir lífeyrisskuldbindinga	(89.000)	0	(89.000)	(99.256)	0	(99.256)
Eigin fyrirtæki, breyting	(206.949)	91.051	(115.898)	0	0	0
	107.633	(71.150)	36.483	623.724	39.292	663.016
Breyting á handbæru fé	(125.556)	97.977	(27.580)	(143.913)	174.063	30.151
Handbært fé í ársbyrjun	238.373	(195.073)	43.300	283.257	(234.133)	49.124
Handbært fé í árslok	112.817	(97.097)	15.721	139.344	(60.070)	79.275

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar, óendurskoðað

Yfirlýsing um stjórnarhætti

Um stjórnarhætti sveitarfélagsins gilda sveitarstjórnarlög nr. 138/2011, með síðari breytingum og samþykkt um stjórn sveitarfélagsins nr. 679/2013. Bæjarstjórn er kjörin í almennum kosningum af íbúum sveitarfélagsins á fjögurra ára fresti.

Bæjarstjórn ber ábyrgð á því að til staðar sé virkt kerfi innra eftirlits og að það sé formlegt, skjalfest og sannreyntr reglulega. Innra eftirlitið á að vera til þess fallið að veita vissu um að sveitarfélagið nái árangri og skilvirkni í starfsemi í samræmi við markmið sveitarfélagsins, að það veiti áreiðanlegar og réttmætar fjárhagsupplýsingar til ytri aðila og að það hlíti lögum og reglum sem gilda um starfsemina.

Um áhættustýringu er vísað til ákvæða í VII kafla sveitarstjórnarlaga, s.s. um fjárstjórnarvald, bindandi áhrif ákvörðunar um fjárhagsáætlun ársins, ábyrga meðferð fjármuna, miklar fjárfestingar og skuldbindingar og takmarkanir er varða veðsetningar og ábyrgðaveitingar. Sveitarfélagið fer að ákvæðum sveitarstjórnarlaga hvað þetta varðar.

Fjöldi fulltrúa í bæjarstjórn og nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum sveitarfélagsins er tilgreindur í samþykkt um stjórn sveitarfélagsins sem aðgengileg er á heimasíðu þess. Á heimsíðunni má einnig sjá hverjir sitja í einstaka nefndum, ráðum og stjórnnum.

Í 2. tölul. 44. gr. sveitarstjórnarlaga kemur fram regla um kynjahlutföll í nefndum sem valdar eru af bæjarstjórn. Sveitarfélagið gætir að þessum reglum við skipan í nefndir. Að því er bæjarstjórnina varðar ræðst samsetningin af röðun á framboðslista og niðurstöðum kosninga til sveitarstjórnar. Í bæjarstjórn eru 9 fulltrúar, 7 karlar og 2 konur. Þar sitja nú fulltrúar með ólíkan bakgrunn og menntun.

Um siðareglur og góða starfshætti er fjallað í 29. gr. sveitarstjórnarlaga. Sveitarfélagið hefur sett sér siðareglur, dags. 12. janúar 2011, sem aðgengilegar eru á heimasíðu sveitarfélagsins.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 er sveitarfélag sjálfstætt stjórnvald sem er stjórnað af lýðræðislega kjörnum sveitarstjórnum í umboði íbúa sveitarfélagsins. Sveitarfélagið sinnir þeim verkefnum sem því er falið lögum samkæmt, m.a. varðandi fræðslu- og uppeldismál, félagsþjónustu, æskulýðs- og íþróttamál, menningarmál, hreinlætismál og umhverfismál. Jafnframt fylgir það kröfum sem gilda um starfsemi þess í öðrum lögum, s.s. stjórnsýslulögum, lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla og lögum um opinber innkaup. Einig eru í gildi siðareglur, dags. 12. janúar 2011, sem settar hafa verið á grundvelli 29. gr. sveitarstjórnarlaga og aðgengilegar eru á heimasíðu sveitarfélagsis.

Engin veruleg frávik hafa verið greind af hálfu opinberra eftirlitsaðila eða endurskoðenda hvað varðar starfsemi sveitarfélagsins sem tengist umhverfi, félags- og starfsmannamálum, mannréttindum eða spillingar- og mútumálum.